

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudců JUDr. Magdaleny Ježkové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobkyně **B A T I S - Verdek, spol. s r.o.**, se sídlem Dvůr Králové nad Labem, Verdek 19, zast. JUDr. Radovanem Mrázkem, advokátem v Šumperku, Masarykovo nám. 11, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství se sídlem v Brně**, Masarykova 31, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Hradci Králové ze dne 29. února 2012, čj. 403/12-1500-607293, t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala zrušení shora identifikovaného rozhodnutí, jímž Finanční ředitelství v Hradci Králové zamítlo její odvolání do rozhodnutí Finančního úřadu ve Dvoře Králové nad Labem o opravě zřejmých nesprávností a napadené rozhodnutí potvrdilo.

V žalobě uvedla, že uvedenému rozhodnutí předcházela žádost o vrácení vratitelného přeplatku na dani ze dne 27. 4. 2011 a také žádost o vysvětlení postupu při provedení srážky solárního odvodu ze dne 2. 5. 2011 adresovaná společnosti ČEZ Distribuce, a.s. Finanční úřad ve Dvoře Králové požadavku na vrácení přeplatku ve výši 78 059,48 Kč nevyhověl. Proti tomuto rozhodnutí se žalobkyně odvolala. Následně vydal správce daně rozhodnutí o opravě zřejmých nesprávností v psaní

-2-

rozhodnutí o přeplatku, kterým původní text ve znění „Požadavku na vrácení přeplatku na dani Daň z přidané hodnoty ve výši 78 059,48 Kč se nevyhovuje.“ změnil na text „Požadavku na vrácení přeplatku na dani Daň z elektřiny ze slunečního záření ve výši 78 059,48 Kč se nevyhovuje.“ O tomto odvolání rozhodlo Finanční ředitelství v Hradci Králové s tím, že jej zamítlo.

Žalobkyně se shora uvedeným rozhodnutím cítila být zkrácena na svých právech a vyslovila přesvědčení, že v její věci nešlo aplikovat ust. § 104 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) a že není přípustné provádění opravy tímto způsobem v případech, kdy je tato vytýkána vada předmětem odvolacího řízení. Rozhodnutí o opravě je dle žalobkyně v rozporu s ust. § 102 odst. 4 daňového řádu i proto, že neobsahuje informace o tom, jak se příslušný orgán vypořádal s námitkami žalobkyně. Ta současně považuje částku odvodu za elektřinu ze slunečního záření vyrobenou ve FVE BATIS – Verdek, spol. s r.o., v předmětných měsících, která byla sražena společností ČEZ Distribuce, a.s., za vratitelný přeplatek na dani dle ust. § 154 odst. 2 daňového řádu a to z toho důvodu, že sražení bylo provedeno v rozporu s právy zaručenými ústavním pořádkem ČR.

Dle žalobkyně odporuje srážka odvodu za elektřinu ze slunečního záření jakož i sám institut odvodu za elektřinu ze slunečního záření principu rovnosti zakotvenému v čl. 1 Listiny základních práv a svobod a je diskriminační, neboť povinnost platit odvod z elektřiny ze slunečního záření se vztahuje pouze k elektřině vyrobené ze slunečního záření v zařízeních uvedených do provozu v období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2010, nikoliv již k elektřině vyrobené ze slunečního záření v zařízeních uvedených do provozu před tímto datem. Vzniklou nerovnost označila žalobkyně v daňovém řízení za projev libovůle zákonodárce, jak ji má na mysli Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. 6/96 ze dne 26. 11. 1996 nebo nálezu sp. zn. Pl. ÚS 30/04 ze dne 14. 3. 2006.

Sražení odvodu za elektřinu ze slunečního záření odporuje dle žalobkyně zákazu retroaktivity a principu ochrany legitimního očekávání. Považovala za nesporné, že zavedení institutu odvodu za elektřinu ze slunečního záření se svými účinky shoduje se snížením výkupních cen elektřiny o 26 %, neboť postup pro výpočet výše odvodu není navázán na žádný jiný parametr, než je právě výkupní cena elektřiny a nevypočítává se ze žádného jiného parametru, než je tato výkupní cena elektřiny. Právní úprava účinná až do 31. 12. 2010, přitom spočívala na záruce udržení výše výkupních cen platných v roce uvedení výroby do provozu po celou dobu životnosti výroby. Jestliže následně stát dospěl k závěru, že parametry pro určení výkupních cen stanovil nesprávně, nemůže pokus o nápravu spočívat v přijetí zákona zavádějícího dodatečné daňové zatížení pro provozovatele výroby elektřiny ze slunečního záření uvedené do provozu v době, kdy datum uvedení výroby do provozu nebylo právní skutečností, s níž by tehdy platná právní úprava spojovala jakékoliv právní účinky ohledně výše zdanění. Zavedení institutu odvodu z elektřiny ze slunečního záření zákony č. 402/2010 Sb. a č. 346/2010 Sb., proto žalobkyně

označila za zjevný příklad nepřipustné přímé retroaktivity v intencích nálezu Ústavního soudu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že postup správce daně a vydání rozhodnutí o opravě považuje za správné a zákonné, odkázal přitom na komentář k ust. § 104 daňového řádu uvedený v ASPI. Původní rozhodnutí ve znění opravného rozhodnutí označil za srozumitelné. Považoval za zřejmé, že správce daně rozhodl na základě žádosti žalobkyně o vrácení přeplatku na dani, který nevznikl sražením odvodu za elektřinu ze slunečního záření. Žalobkyně nikdy nežádala o vrácení přeplatku na dani z přidané hodnoty a ani v inkriminovaném období jí jiný přeplatek nevnikl. Žalovaný vyslovil přesvědčení, že původní i napadené rozhodnutí splňuje požadavky podstatných náležitostí upravených v ust. § 102 odst. 1 písm. a/ - h/ a odst. 2 daňového řádu, takže je nelze v žádném případě považovat za nicotné.

Žalovaný rovněž uvedl, že v postupu správce daně neshledal ani vytýkané porušení Ústavy ČR v čl. 1. Ostatně ani žalobkyně sama nespecifikuje, jakými konkrétními skutky či postupy správce daně mělo dojít k porušení těchto základních práv. Jak daňový řád tak i zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře výroby elektřiny“) jsou platnou součástí českého právního řádu a žalovanému nepřísluší posuzovat jejich ústavnost či rozpor s ostatními právními předpisy.

Dále žalovaný uvedl, že námitka diskriminace žalobkyně v projednávaném odvolání se týká novely zákona o podpoře výroby elektřiny a nemá v řízení o odvolání proti opravnému rozhodnutí místo, neboť jej bude řešit až v řízení o odvolání proti samotnému rozhodnutí o přeplatku. Přesto se s těmito námitkami snažil žalovaný vypořádat, i když se v tomto řízení neřeší meritum věci.

V závěru žalovaný upozornil na skutečnost, že správce daně není v tomto případě ani plátcem odvodu z elektřiny ze slunečního záření, jak ostatně vyplývá z ust. § 7b zákona o podpoře výroby elektřiny, a proto výtky na odvody by měla žalobkyně směřovat na ČEZ Distribuce, a.s., se sídlem v Děčíně.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, bez nařízení jednání, když žalobkyně i žalovaný vyslovili s tímto postupem souhlas. Po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak usoudil následovně.

Ze skutkových okolností projednávané věci je zřejmé, že žalobkyně požádala správce daně dne 28. 4. 2011 o vrácení vratitelného přeplatku na dani vzniklého sražením odvodu elektřiny ze slunečního záření. Správce daně žádosti nevyhověl a to rozhodnutím ze dne 28. 6. 2011, proti kterému podala žalobkyně odvolání. V souvislosti s takto otevřeným odvolacím řízením zjistil správce daně ex offio chybu

v napadeném rozhodnutí, kterou kvalifikoval jako zřejmou chybu a jako takovou ji rozhodnutím ze dne 30. 9. 2011 opravil.

Krajský soud hodnotil postupu žalovaného z pohledu jednotlivých ustanovení daňového řádu a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Daňový řád upravuje institut opravy zřejmých nesprávností v ust. § 104, dle něhož správce daně opraví zřejmé chyby v psaní, počtech a jiné zřejmé nesprávnosti ve vyhotovení rozhodnutí opravným rozhodnutím. Tuto opravu lze provést, jak dané ustanovení dále uvádí, jen pokud neuplynula lhůta pro stanovení daně.

Při aplikaci daného ustanovení na projednávanou věc vycházel krajský soud i z ustálené judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu. Vyplývá z ní (nález ÚS z 11. 3. 2003, sp. zn. II. ÚS 237/02 a rozsudek NSS ze dne 16. 12. 2010, čj. 1 Afs 102/2010.48) že daný institut „lze aplikovat pouze na zjevné omyly ohledně údajů, které jsou však podloženy zjištěními prokazujícími jejich správné uvážení. S odkazem na toto ustanovení nelze naopak měnit vlastní skutková zjištění či jejich již provedené právní hodnocení, na jejichž základě byla stanovena povinnost k úhradě dluhu.....není však možné, aby se s odkazem na uvedené ustanovení měnil obsah rozhodnutí. Takový postup zakládá důvodné pochybnosti o správnosti rozhodování příslušného orgánu, nasvědčuje libovůli jeho rozhodování a je jednoznačně v rozporu s principem právní jistoty.“ Je tedy zřejmé (rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2008, čj. 7 Afs 42/2007-142), že daný institut lze „správním orgánem aplikovat pouze na zjevné omyly ohledně údajů, které jsou jinak dostatečně podloženy zjištěními prokazujícími správné znění, tedy na opravy různých méně významných překlepů a zkomolenin, opravy dat a rodných čísel, ale také početních chyb.“

Z projednávané věci je patrné, že dne 27. 4. 2011 podala žalobkyně u správce daně žádost, jíž se domáhala vrácení vratitelného přeplatku na dani ve výši 78 059,48 Kč, který vznikl sražením odvodu za elektřinu ze slunečního záření v téže výši dle zákona o podpoře výroby elektřiny, z výkupní ceny elektřiny vyrobené v měsících lednu, únoru a březnu 2011. O této žádosti vydal správce daně rozhodnutí o přeplatku a v jeho výroku konstatoval, že požadavku na vrácení přeplatku na dani se nevyhovuje. Pojem „daň“ pak konkretizoval jako „daň z přidané hodnoty ve výši 78 059,48 Kč“. V odůvodnění rozhodnutí o přeplatku se pak zabýval ust. § 7a zákona o podpoře výroby elektřiny se závěrem, že byly naplněny zákonné podmínky pro odvod za elektřinu vyrobenou ze slunečního záření, plátce byl povinen poplatníkovi zákonem předepsaný odvod srazit, takže takový postup nemohl způsobit vznik požadovaného přeplatku, jenž by mohl být následně vratitelný. Správce daně tak uzavřel, že na daňovém účtu žalobkyně neeviduje žádný vratitelný přeplatek.

S postupu správce daně je zřejmé, že jeho rozhodovací činnost směřovala jednak k posouzení oprávněnosti vrácení daňového přeplatku, jenž se týkal daně z elektřiny ze slunečního záření. Je samozřejmě nepochybné, že výrok tohoto

rozhodnutí hovořil o dani z přidané hodnoty, nicméně jeho odůvodnění pak již podrobně mapovalo skutkové okolnosti tak, že již nemohlo být pochyb o tom, že správce daně hodnotí požadavek žalobkyně na vrácení přeplatku na dani z elektřiny ze slunečního záření. Správce daně přitom aplikoval příslušnou právní úpravu, tedy zákon o podpoře výroby elektřiny, a jeho výkladem dovozoval, proč žadateli, v daném případě žalobkyni, přeplatek na této dani nevznikl. Z postupu správce daně nelze než dovodit, že pokud ve výroku předmětného rozhodnutí uvedl pojem „daň z přidané hodnoty“, muselo se z jeho strany jednat o zjevný omyl v tomto údaji, způsobující nesprávnost výroku rozhodnutí. Nelze tak přisvědčit žalobkyni, že na takové pochybení nelze aplikovat institut daňového řádu obsažený v jeho ust. § 104. Naopak, správce daně postupoval zákonně, když svoji chybu daným způsobem napravil.

Další žalobní námitky dotýkající se principu rovnosti a zákazu retroaktivity již nemohou být předmětem přezkoumání rozhodnutí, které se dotýká opravy zřejmých nesprávností. Je sice pravdou, že žalovaný na tyto námitky stručně reagoval, nicméně s konečným konstatováním, že se týkají novely zákona o podpoře výroby elektřiny a tudíž nemají v řízení proti opravnému rozhodnutí místo. Krajský soud se s tímto závěrem ztotožňuje a dodává, že další námitky žalobkyně se týkají hmotně právního posouzení věci, tedy skutečnosti, zda žalobkyni nárok na vrácení přeplatku na dani vznikl či nikoliv. Jak již bylo shora konstatováno, o této otázce bylo otevřeno samostatné odvolací řízení, a to na základě odvolání žalobkyně ze dne 30. 6. 2011. Jeho výsledky proto nelze v tomto přezkumném řízení předjímat.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení před krajským soudem žalobkyně úspěch neměla, žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval a krajský soud ani nezjistil, že by mu nějaké takové náklady vznikly. Vzhledem k tomu bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V Hradci Králové dne 30. ledna 2013

Mgr. Marie Kocourková, v.r.
předsedkyně senátu